

СТАНОВИЩЕ

от проф. Гургана Бончева Ненова, д.н.

Катедрата по кинезитерапия, Факултет по Обществено здравеопазване, Медицински университет „Проф. д-р П. Стоянов“ – Варна

Относно: Конкурс за академична длъжност „Професор“ – обявен в ДВ бр. 7/23.01.2024 г., по специалност „Управление на общественото здраве“, професионално направление 7.4. Обществено здраве, област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, за нуждите на Учебен сектор „Медицински лаборант“, Медицински колеж - Варна, Медицински университет „проф. д-р Параскев Стоянов“- Варна с кандидат

Доц. Емилия Петрова Георгиева, д.оз.

Със заповед на Ректора на Медицински университет „проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна № Р – 109-90/21.03.2024 г. и съобразно решение на Академичния съвет по протокол № 83/26.02.2024 г. съм включена в Научното жури, и с протокол № 1/04.04.2024 г. от заседание на Научното жури съм определена да изготвя становище като вътрешен член по процедура за придобиване на академичната длъжност „Професор“ по специалност „Управление на общественото здраве“, професионално направление 7.4. Обществено здраве, област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, за нуждите на Учебен сектор „Медицински лаборант“, Медицински колеж - Варна, Медицински университет „проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна.

За участие в конкурса на основание чл. 4, ал. 2 и ал. 5 от Правилника за развитие на академичния състав в Медицински университет – Варна, Комисията за допускане на кандидатите за участие в конкурси за академични длъжности на Медицински университет - Варна, назначена със заповед № Р – 100-198/14.03.2024 г. допуска кандидат – доц. Емилия Петрова Георгиева, д.оз. За конкурса доц. Емилия Петрова Георгиева, д.оз. е представила всички необходими документи съгласно изискванията на Закона за развитие на академичния състав и Правилника на Медицински университет „проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна за неговото прилагане.

Доц. Емилия Георгиева е родена през 1976 година, през 1995 г. се дипломира като „професионален бакалавър“ по специалност „Медицински лаборант“ в Медицински колеж към Медицински университет „проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна, през 2008 г.

придобива ОКС „бакалавър“ по специалност „Управление на здравни грижи“ в Медицински университет „проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна, а през 2013 г. и ОКС „магистър“ по същата специалност и в същото Висше училище. От 2010 г. е дипломиран магистър по специалност „Маркетинг“ в Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“ гр. Шумен. В периода 2015 г. – 2016 г. е докторант на самостоятелна подготовка към Катедра „Здравни грижи“, специалност „Управление на здравни грижи“, Медицински университет - Варна и през 2016 г. защитава дисертационен труд на тема „Осигуреност с медико-лабораторни услуги в общата медицинска практика в североизточна България“ и придобива ОНС „Доктор“. В периода 22.05.2023-02.06.2023г. специализира в Торино, Италия - „Добри практики при работещи с био-лабораторни технологии“ и придобива специалност по „Обществено здравеопазване“. Професионалната ѝ кариера стартира през 1995 г. в УМБАЛ „Света Марина“ - Варна като медицински лаборант, а от 2008 г. до 2012 г. е медицински представител на лабораторна техника, консумативи и реактиви за научна дейност към „Софбиолайф – Биомедика“ ООД гр. София. От 2012 г. е преподавател в Учебен сектор „Медицински лаборант“ в Медицински колеж към Медицински университет - Варна, а от 2018 г. до 2021 г. е „доцент“ в същата структура. От 2021 г. изпълнява длъжността Заместник-директор колеж, „Кариерно развитие, качество и акредитация“ в Медицински колеж към Медицински университет „Проф. д-р П. Стоянов“ - Варна където работи и днес.

Има над 100 научни публикации в България и в чужбина и над 50 доклада. Участията и в национални и международни научни конгреси и конференции е 48, осъществила е научно ръководство на 2-ма успешно защитили докторанти и към момента е научен ръководител на трима докторанти, има научно ръководство и на един дипломант. Доц. Георгиева е участвала като член на изследователски екип в един приключил проект, член в един текущ проект и ръководител на един текущ проект. Кандидата е член на Националния антидопингов център, Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи, Българско научно дружество по обществено здраве, Национална асоциация по превенция и терапевтично обучение.

Доц. Емилия Георгиева участва в преподаването на дисциплините „Тенденции в лабораторната диагностика – РОСТ“ и „Клинична лаборатория“, както и води Учебната практика „Клинична лаборатория“ и „Микробиология“.

Списъкът на известните цитирани публикации съдържа 9 цитирания на научните трудове в реферирани, нереперирани издания и в монографии и колективни томове Д/10, Д/11 и Д/12.

На вниманието на рецензентите и научното жури са представени 39 научни публикации и разработки, разпределени по количествени показатели по критериите както следва:

- Дисертационен труд – 1 бр.
- Монографии – 1 бр. (самостоятелен автор)
- Публикации и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световната база данни с научна информация - 11 бр. (6 бр. – втори автор; 5 бр. – трети и следващ автор)
- Публикации и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – 23 бр. (13 бр. – първи автор; 3 бр. - втори автор; 7 бр. – трети и следващ автор)
- Публикувана глава от колективна монография – 1 бр.

Посочени са 2 заглавия на пълнотекстови публикации извън участващите като доказателствен материал за покриване на минималните изисквания за заемане на академична длъжност „Професор“.

Основните насоки в научно – изследователската работа на кандидата са насочени към подобряване на достъпа до лабораторни услуги на населението чрез нови методи и подходи за диагностика на различни заболявания. Обърнато е внимание на значението на лабораторните резултати, които предоставят възможност за ранна диагноза, както и определяне на ефекта от лечението. В съдържателно отношение преобладаваща част от публикациите и монографията, са насочени към търсене на нови подходи и решения чрез въвеждането на лабораторни тестове за извършване от пациента в домашни условия, за подобряване навременността на резултата и повишаване на удовлетвореността.

Разпространение на COVID-19 по целия свят, причинено от вируса SARS-CoV-2, подчертава значението на диагностиката и очертава нуждата от разработване на бързи тестове. Нанотехнологиите в производството на преносими, миниатюрни електронни лабораторни устройства (PCR тестове) за бързо доказване на различни инфекциозни заболявания създава една нова тенденция при лабораторната диагностика на различни заболявания. Пандемията и антимикробната лекарствена резистентност (AMR) са успоредни и взаимосвързани тежки здравословни ситуации, което налага търсенето на нови лекарствени форми, като комбинации от утвърдени антибиотични средства и етерични масла. Проучването и изучаването на потенциалния синергичен ефект между конкретни етерични масла от сем. *Lamiaceae* и терапевтични агенти предизвиква интереса на автора.

Основните тематични направления на научно-изследователската и преподавателската дейност на кандидатката обединяват постиженията на цялостния ѝ творчески и професионален път е с насоченост към интердисциплинарния подход за подобряване на общественото здраве посредством въвеждане на иновативни методи и технологични решения. Основните тематични области на научните трудове могат да се обобщят в следните няколко направления:

1. Въвеждане на иновативни технологични решения за подобряване времето и достъпа до медико-лабораторни услуги.
2. Ролята на медицинския лаборант, като част от интердисциплинарния екип в хода на диагностично-лечебния процес.
3. Лабораторната диагностика като част от интегриран подход при диагностика и контрол на хроничните заболявания.
4. Изследване на антимикробният ефект на природни продукти (етерични масла) самостоятелно и в комбинация с утвърдени антибактериални лекарствени форми.
5. Нови подходи в борбата с антимикробната лекарствена резистентност.

Принос по направление 1 (A1; Г8.2; Г8.6; Г8.11; Г8.13 и Г8.14). Разгледано е качеството на медицинските – лабораторни услуги и поддържането им чрез нови стандарти. Проучени са териториалните аспекти на достъпа и наблюдаваните тенденции на съществуващите регионални диспропорции. Подчертана е необходимостта от комплексно управление на всички видове свързани дейности в диагностичния процес - планиране на качеството, организационната и пряката работа по осигуряване на качеството, контрола, анализа на причините за допусканите грешки и вземането на мерки за тяхното предотвратяване и отстраняване. Изяснени са ползите от въвеждането и прилагането на нови методи и РОСТ тестове (point-of-care testing) в лабораторната диагностика, целящи увеличаване на диагностичните възможности.

Приносите по направление 1 са с теоретичен и практико-приложен характер.

Принос по направление 2 (Г7.10 и Г8.1; Г8.4; Г8.5; Г8.7; Г8.10; Г8.16 и Г8.18). Определена е ролята на медицинския лаборант в интердисциплинарния екип, както у нас, така и в Европа, като подпомага други медицински специалисти в диагностично-лечебния процес. Изследвано е нивото на подготовката на медицинските лаборанти, и отговаря ли на съвременната динамична обстановката. Изтъкнато е значението на добрата професионална комуникация в медицинската практика, която се постига чрез стриктно спазване на установените правила на медицинската етика. Изследвана е

необходимостта от създаване на атмосфера на доверие, подкрепа и съпричастност в процеса на работа на медицинския персонал.

Приносите по направление 2 са с теоретично-познавателен характер.

Принос по направление 3 (В3; Г8.3; Г8.9; Г8.12; Г8.13; Г8.15; Г8.17 и Г8.22).

Установено е, че синергията между различните сектори в здравеопазването има съществено значение, за постигне на по-добра ефективност на здравните грижи. Проучена е честотата на хроничните заболявания, която е с нарастваща тенденция и значението на лабораторно-диагностичния скрининг за поставяне на диагноза и насочване към специалист за допълнително уточняване. Анализирани са основните грижи необходими при хронично болните, както и повишената предразположеност за възприемане на нови информации от тези пациенти и участието на медицинските специалисти за алгоритъма на приготвяне, поставяне или измерване на нужни лабораторни показатели или лекарствени форми. Пандемията от COVID-19 подчертава нуждата от разработване на бързи тестове за навременен контрол на различни инфекциозни причинители и в този контекст е разгледан световния опит при използването им за диагностика с цел контрол на заболяванията и ограничаване на разпространението.

Приносите по направление 3 са с методически и научно-приложен характер.

Приноси по направление 4 (Г7.1; Г7.2; Г7.3; Г7.4; Г7.5; Г7.6; Г7.11; и Е -1; Е-2). Направено е проучване в Община Варна сред жени в менопауза, което показва нарастване на консумацията на природни натурални продукти за овладяване на симптомите на менопауза. Изследването на антимикробната активност на алкохолната вода за уста с етерични масла чрез метода на агар дифузия, показва най-високата антимикробна активност на комбинацията хлорхексидин-хлоробутанол и подтиска естествения микробиом. Изследването показва, че тестваните етерични масла от *Thymus vulgaris* притежават силни антимикробни свойства и могат в бъдеще да представляват нов източник на естествени антисептици. Резултатите от проучване за определянето на МИС и МВС на масла от мащерка и риган показват, че *E. coli*, *S. aureus* и *C. albicans* имат висока чувствителност и могат да се използват в терапевтичната практика, а някои от тях вероятно в комбинация и с други антимикробни средства.

Приносите по направление 4 са с научен и практико-приложен характер.

Приноси по направление 5 (Г7.7; Г7.8; Г7.9 и Г8.19; Г8.20; Г8.21).

Антимикробната лекарствена резистентност налага търсенето на нови лекарствени форми. Комбинацията на утвърдени антибиотични средства и етерични масла от сем. Lamiaceae увеличава интереса за изучаването на потенциален синергичен ефект. Разтворите на метанол и етанол на метронидазолови производни показва антимикробна активност срещу *S. aureus* и *C. Albicans*. След първична инфекция EBV вирусът остава латентно във В-лимфоцитите, докато литичната инфекция се осъществява предимно в епителните клетки и може да продължи месеци с постоянно освобождаване на вируса в слюнката и назофарингеалния секрет. Вследствие на това е изследвана ненужната и продължителна употреба на антимикробни средства и неправилната антибиотична терапия, която увеличава устойчивостта към антибиотици. Направените проучвания показват ползата от използването на прокалцитонин алгоритми за насочване на решенията за започване и/или преустановяване на антибиотичната терапия. Бензокаинът като анестетик и ролята му като антимикробен агент, насочват кандидата към търсене на вероятните микробни метаболити и техния механизъм на действие от OECD QSAR Toolbox.

Приносите по направление 5 са с теоретичен и практико-приложен характер.

В заключение: на основание на изпълнение на минималните национални изисквания, посочени в Правилника за приложение на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника на Медицински университет „проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна, установените приноси на научната дейност на кандидата и преподавателския и клиничен опит ми дават основание за моя положителен вот и предлагам на почитаемите членове на Научното Жури да гласуват „положително“ и да предложат на Ректора на Медицински университет „проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна, доц. Емилия Петрова Георгиева, д.оз. да заеме академичната длъжност „Професор“ по специалност „Управление на общественото здраве“ за нуждите на Учебен сектор „Медицински лаборант“, Медицински колеж към Медицински университет „проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна.

Май 2024 г.

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679

Проф. Гергана Ненова, д.н.